

A room with a window on the left and many colorful balloons (red, yellow, blue, green, orange) floating in the air. The balloons are scattered throughout the room, some near the window and some further away. The background is a light-colored wall with vertical lines.

ЯК ВІДРІЗНИТИ ФЕЙК ВІД ПРАВДИ

Джерело інформації

- Дізнайтеся, звідки пішла інформація. Визначте, яке видання першим про це написало.
- Якщо перед вами сумнівна новина або стаття, спробуйте **перевірити інформацію** у великих інформаційних агенціях або виданнях. До **великих інформагентств в Україні** належать: Інтерфакс, УНІАН, Укрінформ, Українські новини. Також новини публікують великі онлайн-видання: Українська правда, Ліга.net, Новое время, ТСН та інші.

Емоційна мова та лексика

- Це правило стосується заголовку, тексту новини або посту. Якщо лексика емоційна, викликає обурення або, навпаки, позитив — дуже ймовірно, що перед вами фейк! Відповідно до стандартів журналістики, заголовки та статті мають бути нейтральними та подавати сухі факти. Що більше емоцій викликає заголовок або текст, то більша ймовірність, що вам намагаються нав'язати недостовірну інформацію.

The screenshot shows the ZN.ua news website. The main headline reads: "В Верховной Раде нашли 15 бездомных депутатов" (15 homeless deputies found in the Verkhovna Rada). The article text states: "Без собственного жилья в парламенте числятся 15 депутатов, среди которых Инна Богословская и Николай Рудковский. Лидером по количеству объектов недвижимости в собственности семьи стал депутат из "УДАРа" Ярослав Дубневич - 18 домов и квартир." (Without their own homes, 15 deputies are listed in parliament, including Inna Bogoslovskaya and Nikolai Rudkovskiy. The leader in terms of the number of real estate objects in the family's ownership was the deputy from "UDAR" Yaroslav Dubnevich - 18 houses and apartments.)

Below the text is a photograph of a parliament session with several people seated in a large hall. A caption below the photo reads: "У 15 депутатов нет собственного жилья" (15 deputies do not have their own homes).

Other elements on the page include a navigation bar with categories like "Новости", "Мультимедиа", and "Газета"; a search bar; and a sidebar with a "Ситуация в Киеве" (Situation in Kyiv) section and a currency converter showing USD 799.30 and EUR 1086.01.

Авторство

- Якщо ви бачите ім'я журналіста під публікацією:
- ✓ можна знайти його профілі у Фейсбук чи Твіттер. Більшість журналістів має акаунти в соціальних медіа.
- ✓ можна дізнатися, чи отримував він/вона журналістські нагороди.
- ✓ можна знайти попередні статті цього автора.
- ✓ Якщо стаття підписана як admin, неіснуючим ім'ям, або взагалі не підписана, найімовірніше, ви читаєте фейк або замовну статтю.

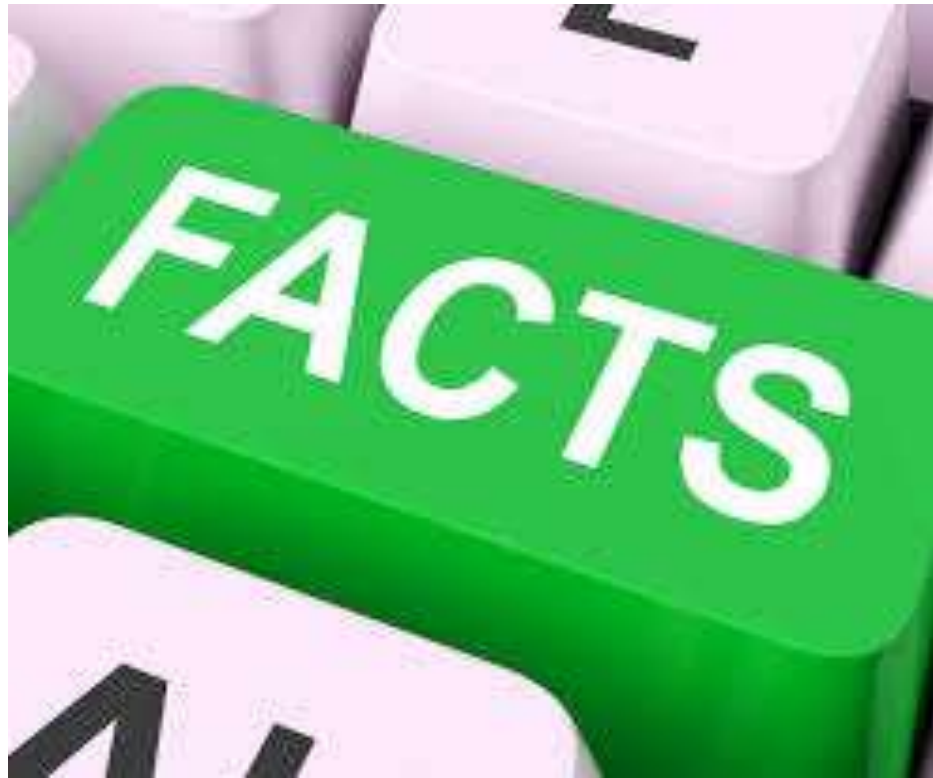
Дата публікації

-
- Часто під виглядом новини нам подають «старини» – новини, які були актуальними багато років тому. І можливо навіть в іншій країні.

The image shows a screenshot of a Google search result. At the top, there are navigation links: "La Web", "Imágenes", "Maps", "Noticias", "Video", "Gmail", and "Más". Below these is the Google logo and a search bar containing the text "adseok". To the right of the search bar, it says "en el último mes". Below the search bar, there are two radio buttons: "Buscar en la Web" (selected) and "Buscar sólo páginas en español".

Below the search bar, there is a section titled "La Web". The first search result is for "Espeluznante Google Maps | adseok". The snippet reads: "Me he quedado con las ganas de ver lo que se asoma por la puerta... de cualquier forma, podría ser un buen argumento para una película de miedo, ...". The URL is "www.adseok.com/curiosidades/espeluznante-google-maps/" and the date is "28 Ene 2008 -". There are also links for "En caché" and "Páginas similares".

The second search result is for "Cómo escribir para los buscadores | adseok". The snippet reads: "A la hora de escribir para internet, lo primero que tenemos que pensar es que estamos escribiendo para los buscadores. Los buscadores no son toda la web, ...". The URL is "www.adseok.com/tips-seo/como-escribir-para-los-buscadores/" and the date is "5 Feb 2008 -". There are also links for "En caché", "Páginas similares", and "Más resultados de www.adseok.com »".

Наявність фактів, даних та думок

- Гарна журналістська стаття має містити дані та факти. І там майже не повинно бути авторської думки.

На останок:

Два головних **правила інформаційної гігієни:**

- 1) не лайкайте, якщо не прочитали матеріал;
- 2) не поширюйте сумнівну інформацію.

Якщо ви помилились, варто визнати помилку, заявити про неї і написати правду.

За матеріалами EdEra — студії онлайн-освіти,
курс ФАКТЧЕК: ДОВІРЯЙ-ПЕРЕВІРЯЙ

